

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

VZOROVÉ DOKUMENTY

Irena Trojanová

František Eliáš

František Tomášek

prosinec 2019

NÁRODNÍ INSTITUT
PRO DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Strategické řízení a plánování
ve školách a v územích

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

PORTFOLIO UČITELE

Irena Trojanová
František Tomášek

prosinec 2019

OBSAH

A1 Portfolio učitele – struktura.....	2
1. Úvod.....	4
2. Identifikace učitele.....	4
3. Profesní směřování.....	4
4. Další vzdělávání.....	5
5. Oblast výchovy a vzdělávání žáků.....	5
6. Spolupráce s kolegy.....	7
7. Spolupráce s rodiči/zákonnými zástupci.....	9
8. Ostatní.....	9
9. Rozvoj pedagogického pracovníka/učitele.....	9
A2 Sebehodnoticí dotazník učitele.....	10
1. Identifikace učitele.....	11
2. Hodnocení stanovených cílů.....	11
3. Hodnocení plnění stanovených cílů.....	11
4. Hodnocení pracovních podmínek.....	11
5. Hodnocení spolupráce s ostatními učiteli.....	12
6. Hodnocení rozvojových potřeb učitele.....	12

A1 PORTFOLIO UČITELE - struktura

1. Úvod

Portfolio učitele...

- b) je obrazem jeho výchovně-vzdělávací činnosti tvořeným souborem materiálů z vyučovacího procesu i dalších dokumentů dokládajících jeho činnosti;*
- c) představuje nástroj ke sledování a volbě jeho dalšího profesního rozvoje;*
- d) umožňuje jeho sebereflexi, sebehodnocení i hodnocení pro další rozvoj;*
- e) poskytuje mu obraz vývoje jeho pedagogické kariéry a čeho všeho dosáhl;*
- f) ovlivňuje jeho další profesní růst a dává představu posunu jeho pedagogických dovedností;*
- g) je využitelné při hodnoticích pohovorech s vedením školy a může posloužit jako podklad pro finanční i nefinanční odměnu nebo být podnětem k dalšímu vzdělávání;*
- h) může sloužit jako doklad pro případný postup v kariérovém žebříčku (jako dokladové portfolio);*
- i) může být vedeno v papírové nebo elektronické formě (případně v kombinaci obou); elektronická verze se lépe doplňuje fotografiemi, popř. videi, i jako zdroj pro případnou prezentaci, zejména pro pedagogy, kteří se dále budou věnovat např. lektorské činnosti (elektronická verze portfolií vyžaduje podporu v oblasti ICT gramotnosti a současně i dostupnost potřebných technologií - scanner).*

2. Identifikace učitele

Představuje vstup do celého materiálu. Kromě jména, příjmení a názvu školy je v rámci položky „ostatní“ možné doplnit i základní kvalifikaci pro výkon učitelské profese, popř. fotografii či vlastní logo nebo profesní životopis.

Jméno a příjmení učitele, titul(y):

Škola:

Ostatní:

3. Profesní směřování

Profesní směřování je pokračováním a hlavně rozšířením identifikace učitele.

*Vychází z **osobní vize** představující dlouhodobý cíl pro výkon pedagogické profese.*

Vize musí být

- d) formulovaná srozumitelně (obvykle jednou větou),*
- e) motivující a*
- f) realizovatelná.*

Vize vychází z osobní analýzy, která umožňuje stanovit silné i slabé stránky učitele, ale také příležitosti, které se nabízejí, i hrozby znesnadňující naplňování vize.

Analýzu lze zpracovat formou tabulky pomocí návodných otázek.

ANALÝZA

VNITŘNÍ FAKTORY	SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
	Co se mi v učitelské práci daří? - Vyučovací proces (konkrétně v čem) - Výchovné působení na žáky a motivace k učení - Žáci – míra jejich samostatné aktivity, dosahování klíčových kompetencí - Komunikace a spolupráce s kolegy – co mohu nabídnout nebo naopak získat - Komunikace a spolupráce s rodiči 	Co se mi ještě zcela nedaří? Příčiny: - V čem mám ještě rezervy? - Co si potřebuji doplnit? - Co potřebuji změnit?
VNĚJŠÍ FAKTORY	PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
	- Možná podpora a pomoc v čem a od koho - Nabídka DVPP - možnosti dalšího vzdělávání	- Překážky a komplikace pro mou práci - Kdo nebo co mi brání vykonávat mou práci co nejlépe

4. Další vzdělávání

e) Osvědčení ze vzdělávacích akcí jsou pouze formálním dokumentem v portfoliu, protože

f) Každé absolvované vzdělávání musí vést především

- k zařazování nových poznatků např. do příprav na vyučovací hodiny;
- k praktickému systematickému využívání osvojených poznatků a dovedností ve vyučovacím procesu nebo pro práce žáků;

g) Vhodné je i uvést možnosti a způsob, jak se získanými poznatky seznamovat kolegy;

h) Vyhodnocení absolvovaného vzdělávání může být jak v „papírové“, tak v „ústní“ podobě a je reprezentováno:

- osvědčením ze vzdělávací akce
- dokladováním aplikace získaných znalostí a dovedností v praxi (viz III b)
- možnostmi a formami prezentace kolegům.

FORMULÁŘ PRO VYHODNOCENÍ VZDĚLÁVACÍ AKCE (VA)

1. Identifikace VA

Jméno učitele:		Datum konání akce:	
Název:			
Lektor:		Rozsah (hodin):	
Pořádající agentura:			

2. Vyhodnocení VA

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
Obsah vzdělávací akce byl pro mou pedagogickou činnost přínosný.				
Zdůvodnění – v ČEM, ČÍM? nebo PROČ?				
Lektor vedl vzdělávací akci srozumitelně, přehledně a zajímavě.				
Zdůvodnění – konkrétní specifikace				
Seminář ostatním doporučuji/nedoporučuji.				
Zdůvodnění – proč?				

3. Přínosy pro výuku (v jakých předmětech/ročnících mohu informace využít/využívat?), V ČEM, ČÍM a JAK

4. Sdílení s ostatními (co, kdy a jak ze vzdělávací akce mohu předat ostatním?)

5. Oblast výchovy a vzdělávání žáků

V oblasti vzdělávání a výchovy žáků lze do portfolia zařadit

- f) plán a vybrané přípravy na hodiny s využitím získaných znalostí a dovedností;
- g) vlastní pracovní materiály, vytvořené materiály i vyrobené pomůcky;
- h) práce žáků vytvořené/vzniklé díky využití nových prvků vyučovacího procesu - ideální je doplnit tyto materiály i sebehodnocením žáků (formou přiměřenou jejich věkové kategorii) a vytvořit tak celkovou sebereflexi a zdroj pro návrh případných úprav;
- i) zařadit i materiály pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami;
- j) formy hodnocení výsledků vzdělávání žáků (dominantně formativní, ale i sumativní).

PŘÍKLAD VNÍMÁNÍ VÝUKY ŽÁKY

Hodnoticí položka	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
Výklad učitele je srozumitelný, dostačující pro pochopení látky, je možnost se dotazovat.				
Zajímavost obsahu				
Využití pro praktický život				
Možnost komunikace a spolupráce s ostatními				
Možnost prezentovat výsledky samostatné práce, argumentovat				
Hodnocení znalostí žáků je spravedlivé pro všechny bez výjimek.				

6. Spolupráce s kolegy

Komunikace a spolupráce s kolegy v pedagogickém sboru je nutnou podmínkou pro

g) vzájemnou výměnu zkušeností i materiálů a pomůcek;

h) propojování předmětů v rámci vzdělávacích oblastí;

i) předávání a využívání výsledků pedagogické diagnostiky;

j) systematickou podporu žáků se SVP;

k) naplňování školního vzdělávacího programu, monitorování dosahovaných výstupů a případné úpravy.

Do této oblasti lze zařadit i

l) stručné záznamy z návštěv hodin kolegů a jejich vyhodnocení;

m) popis jiných forem spolupráce, jakou je například příprava a realizace společných projektů;

n) team learning;

o) přípravy a výstupy z oblasti tandemové/párové výuky;

p) adaptační plán a jeho vyhodnocení v případě uvádějícího i začínajícího učitele a další doklady vedení vyučovacího procesu a dosahovaných výsledků.

FORMULÁŘ PRO ZÁZNAM Z NÁVŠTĚVY V HODINĚ KOLEGY/KOLEGYNĚ

Jméno hospitujícího:							
Jméno kolegy/kolegyně:							
Důvod návštěvy:							
Datum:		Třída:		Předmět:		Vyučovací hodina (VH) v rozvrhu:	
Jak jsem vnímal/a VH (téma a struktura, motivace, dynamika procesu, míra aktivit žáků, jejich komunikace a spolupráce, vhodnost a využívání pomůcek, smysluplné využívání prostředků ICT...)					Reflexe hospitovaného:		
Výstupy z diskuse s kolegu – zpětná vazba:							
Společné závěry:							
Přínos a možnosti využití pro mou vlastní pedagogickou činnost:							

hospitující

hospitovaný

- Projekty
- Adaptační plán

7. Spolupráce s rodiči/zákonnými zástupci

Tuto oblast v portfoliu obvykle nenajdeme, a přitom je, zvláště pro třídní učitele, oblastí vyžadující často velkou zátěž, neúměrné množství času a zejména diplomatické schopnosti.

Zápisy z jednání s rodiči jsou obvykle uloženy u osobního spisu žáka nebo u výchovného poradce, ale doklady určitého dlouhodobějšího jednání s problémovým žákem a jeho zákonnými zástupci je vhodné zařadit do portfolia.

Třídní učitelé mohou do této sekce zařadit také přípravy společných třídních schůzek či individuálních konzultací s rodiči/ZZ.

- Přípravy třídních schůzek /konzultací
- Zápisy z jednání
- **MOŽNÝ MODEL TŘÍDNÍ SCHŮZKY a její přípravy**
- ✓ Datum konání:
- ✓ Struktura informací/osnova:
- ✓ Shromáždění konkrétních informací a materiálů (přihlášky na akce, hodnocení žáků, vztahy ve třídě, významné úspěchy, řešení případných problémů, ...):
- ✓ Záznam průběhu, diskuse, názorů, námětů a připomínek:
- ✓ Závěry (CO, KDO, KDY/DOKDY):

8. Ostatní

Do portfolia je možné zařadit i další dokumenty, jako jsou přípravy a vyhodnocení akcí pro veřejnost (ideální je doplnění obrazovým nebo fotografickým materiálem), spolupráce s partnery, ať už českými, nebo zahraničními, nebo další propagace školy či dovedností učitele:

- Akce pro veřejnost
- Spolupráce s partnery
- Propagace školy

9. Rozvoj pedagogického pracovníka

Závěr portfolia je zaměřen na

- celkové vyhodnocení činnosti pedagogického pracovníka (sebehodnocení, hodnocení vedením školy)*
- stanovení oblastí a potřeb pro jeho další rozvoj, které musí být současně provázány*
- s plánem jeho profesního rozvoje*
 - Potřeba dalšího vzdělávání
 - Úprava nebo změna pracovních podmínek
 - Co je v možnostech pedagogického pracovníka
 - Pro co je potřebná podpora ze strany vedení školy nebo jiného zdroje

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

SEBEHODNOTICÍ DOTAZNÍK UČITELE

Irena Trojanová
František Tomášek

prosinec 2019

A2 SEBEHODNOTICÍ DOTAZNÍK UČITELE

Dotazník slouží pro autoevaluaci činnosti učitele, vede k reflexi průběhu a výsledků vlastní výukové praxe s možností začlenění do jeho portfolia. Je také jedním z nástrojů pedagogického vedení ve škole a plánu profesního rozvoje pedagoga – viz dokument č. 2.6.4 „Vzorový plán profesního rozvoje pedagogických pracovníků“.

Dotazník je využitelný pro MŠ, ZŠ i SŠ.

1. Identifikace učitele

Jméno učitele:

Škola:

Strukturu a obsah sebehodnoticího dotazníku s učitelem projednal: (jméno a funkce)

Hodnocené období:

2. Hodnocení stanovených cílů

2.1 Souvisely stanovené cíle s koncepcí rozvoje / ročním plánem školy?

2.2 Vycházely cíle z určité analýzy (např. osobních potřeb, potřeb školy, vedení školy apod.)?

2.3 Byly cíle konkrétně stanovené a reálně proveditelné v daném časovém období a splňovaly kritéria metody SMART?

3. Hodnocení plnění stanovených cílů

3.1 Byly kroky stanovené pro naplnění cílů splněny? Pokud ne, v jakých oblastech a z jakých důvodů?

3.2 Jaké jsou důsledky splnění /nesplnění cílů pro další pedagogickou práci?

4. Hodnocení pracovních podmínek

4.1 Je/není pro výuku k dispozici dostatek učebních a pracovních textů i didaktických pomůcek?

4.2 Naplňuje současné vybavení IT technikou potřeby výuky?

4.3 Odpovídá rozvrh potřebám a možnostem žáků, učitelů i specifikům vyučovaných předmětů?

4.4 Probíhá výuka v odpovídajících učebnách (plně, někdy, občas – důvody)?

4.5 Jsou/nejsou administrativní povinnosti nebo jiné práce nesouvisející přímo s výukou realizovány na úkor pedagogické činnosti?

5. Hodnocení spolupráce s ostatními učiteli, vedením školy

- 5.1 Umožňuje organizace školy formální i neformální spolupráci mezi učiteli?
- 5.2 Jsou učitelé ochotni a schopni spolu vzájemně komunikovat a spolupracovat?
- 5.3 Je/není podpora učitelů ze strany vedení školy dostatečná a (ne)přispívá k naplnění osobních rozvojových cílů učitelů i cílů školního vzdělávacího programu? Důvody.

6. Hodnocení rozvojových potřeb učitele

- 6.1 Je vedením školy umožněno s učiteli důkladně probrat a prokonzultovat jejich osobní rozvojové potřeby i plán jejich naplňování a naplnění, a to v propojení s rozvojovými potřebami školy?
- 6.2 Jsou vedením školy vytvářeny podmínky pro naplňování a postupné naplnění rozvojových potřeb učitelů v kontextu rozvojových potřeb školy?
- 6.3 Poskytuje vedení školy učitelům odpovídající zpětnou vazbu s ohledem na jejich rozvojové potřeby?
- 6.4
- 6.5
- 6.6